

Hoogspanning in Drenthe

Het is bonje in de voormalige veenkoloniën van Drenthe. De aangekondigde bouw van 45 windmolens in de zogeheten Drentse Monden, op de grens van Groningen en Drenthe, heeft de gemeenschap tot op het bot verdeeld.

door Eva Gabeler
en Sander Wageman

Boeren en burgers staan lijnrecht tegenover elkaar. Biljartverenigingen lopen leeg, omdat voor- en tegenstanders niet met elkaar willen spelen. Er zijn mensen die niet meer naar de kerk gaan omdat er een windboer, zoals de agrariërs die een windmolen op hun land willen plaatsen worden genoemd, in het bestuur zit. En oude vrienden ontlopen elkaar op feestjes, omdat ze beiden aan de andere kant van de discussie staan.

„En het wordt alleen maar erger”, zegt Jan Nieboer, woordvoerder van Storm Nieuw-Buinen, een van de vele actiegroepen die fel tegen de komst van de molens is. „Vorige week ging er hier een schuur van een windboer in vlammen op. Dat gebeurde twee dagen nadat minister Kamp bekendmaakte dat hij toch door zou zetten met de plannen voor het windpark. Nou heb ik geen bewijs dat het een met het ander te maken heeft, maar toeval lijkt het me niet.”

Volgens Nieboer wordt er niet geluisterd naar de 10.000 inwoners die horizonvervuiling, geluidsoverlast en slagschaduw door de torenhoge turbines vrezen, maar tellen alleen de belangen van de windboeren. Volgens de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ontvangen die een kleine 40.000 euro grondvergoeding per jaar per windmolen die op hun land geplaatst wordt. „Wij zijn als actiegroep daarom ook al uit het overleg met de verschillende overheden gestapt. Ze drukken het er toch doorheen.”

De aanleg van 45 windturbines met een tiphoogte van bijna 200 meter van windpark De Drentse Monden en

Oostermoer heeft twee weken geleden definitief groen licht gekregen van minister Kamp (Economische Zaken). Alleen een uitspraak van de Raad van State zou daar nog verandering in kunnen brengen.

'Windboeren' krijgen 40.000 euro per jaar

De bouw moet uiteindelijk zo'n 135 megawatt aan windenergie opwekken en daarmee een belangrijke bijdrage leveren aan het halen van de doelen in het energieakkoord. Daarin staat dat er op land de komende jaren windmolens geplaatst worden die bij elkaar 6000 megawatt moeten toevoegen

aan het energienet in ons land.

Verzet tegen de plannen was er al langer, maar de afgelopen weken is de situatie in de Drentse Monden grimmiger geworden. Gefrustreerde burgers gooiden be-

len die niet goed te praten zijn. Ik hoop dat iedereen de rust bewaart.”

De burgemeester zag hoe het de afgelopen jaren misging tussen de groepen in zijn gemeente en in buurgemeente Aa en Hunze waar het windpark ook komt. „Dit speelt in het sociaal zwakke gebied. Daar hebben de mensen van oudsher al het gevoel dat er slecht naar ze geluisterd wordt. Het gebrek aan beweeglijkheid van het ministerie speelt dat gevoel in de hand. Ik geloof dat de minister heeft toegezegd dat de lampjes op de molens

tonblokken en stalen kettingen in de maisvelden van boeren die profiteren van de komst van de molens. Bij het oogsten zou het flink mis kunnen gaan.

Aan de andere kant kreeg een woordvoerder van een actiegroep een steen door zijn auto, terwijl hij erin zat. En dan is er nog de vermoedelijke brandstichting van vorige week. „Ik weet niet waar dit eindigt”, zegt Nieboer. „Maar wat ik vrees, durf ik niet hardop te zeggen.”

Burgemeester Jan Seton van de gemeente Borger-Odoorn begrijpt de frustratie bij inwoners die vrezen voor horizonvervuiling en geluidsoverlast. „Maar ik roep mensen op om vooral niet naar die frustratie te handelen”, zegt hij. „Soms grijpen mensen naar midde-

Actievoerder Jan Nieboer
FOTO'S JOS SCHURMAN

Drenthe

Omwonenden van het Drentse windpark vrezen taferelen als in de polder bij Waalwijk. Hier staan vijf molens, in Drenthe straks 45 stuks dicht opeen. Ze willen liever zonnepanelen.

FOTO HOLLANDSE HOOGTE

continue aanblijven in plaats van dat ze knippen. Daar nemen ze hier natuurlijk geen genoegen mee.”

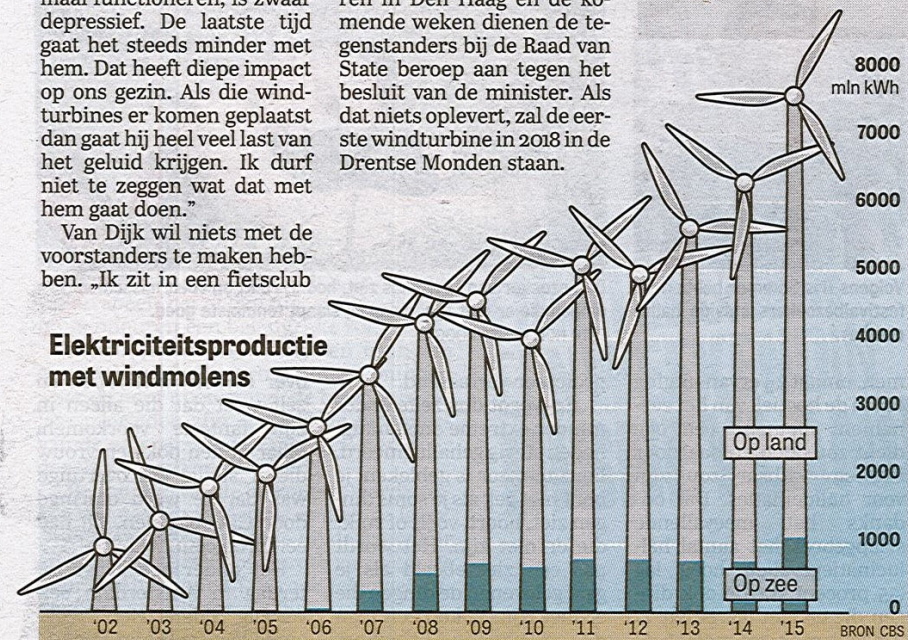
Cor van Dijk woont met zijn gezin aan de Gasselter-nijeveenschmond. Ook hij maakt zich grote zorgen. „Mijn zoon heeft last van oorsuizen en is overgevoelig voor geluid. Hij kan niet normaal functioneren, is zwaar depressief. De laatste tijd gaat het steeds minder met hem. Dat heeft diepe impact op ons gezin. Als die windturbines er komen geplaatst dan gaat hij heel veel last van het geluid krijgen. Ik durf niet te zeggen wat dat met hem gaat doen.”

Van Dijk wil niets met de voorstanders te maken hebben. „Ik zit in een fietsclub

waarmee ik eens per jaar in Winterberg ga fietsen. Toen ik hoorde dat er dit jaar ook een windboer uit ons dorp mee gaat heb ik voor het eerst in acht jaar laten weten dat ik niet ga. Ik wil niet met die man in een hotel zitten.”

Volgende week woensdag gaat een groep boze bewoners uit Drenthe protesteren in Den Haag en de komende weken dienen de tegenstanders bij de Raad van State beroep aan tegen het besluit van de minister. Als dat niets oplevert, zal de eerste windturbine in 2018 in de Drentse Monden staan.

Elektriciteitsproductie met windmolens

Aandeel windstroom gaat snel groeien

Windmolens waren vorig jaar goed voor 6 procent van alle gebruikte stroom, zo blijkt uit cijfers die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) vandaag bekendmaakt.

Dat getal moet snel groeien, als het aan de overheid ligt. Over zes jaar moet 14 procent van alle energie uit duurzaam zijn. Windenergie is een belangrijke manier om die doelstelling te behalen. Niet alleen op zee, maar ook op land komen daarom steeds méér en hogere turbines. Oude, kleinere molens worden in rap tempo vervangen door hogere exemplaren.

Hoe hoger, hoe meer stroom er kan worden opgewekt: grotere wieken vangen immers meer wind. Sinds 2011 kwam bijna driekwart van de toegenomen capaciteit van turbines van boven de 95 meter. De hoogste staat bij Medemblik en meet 135 meter, met een van de wieken recht op zelfs bijna 200 meter.

De Nederlandse Windenergie Associatie (NWEA) voorspelt dat de turbines in de toekomst 'hoger, groter én stiller' worden.

Breed verzet

In Nederland zijn er ruim honderd belangenclubs tegen windmolens, zegt overkoepelende organisatie NLVOW. Nog nooit lukte het om een windpark echt tegen te houden. „Maar we proberen wel te zorgen dat het er onder de beste omstandigheden komt,”

zegt directeur Rob Rietveld. Tegenstanders zijn vooral boos als zij pas op het laatste moment worden ingelicht. Rietveld: „Ontwikkelaars bespreken eerst de mogelijkheden en als alles geregeld is, komen ze bij de burger. Dat is de omgekeerde wereld.”